

АЗА МИХАЙЛІВНА МИХАЙЛОВА До 80-річчя з дня народження

Одеса відома не тільки життєстверджуючими традиціями мешканців, величною архітектурою та теплим морем, але і тим, що подарувала світу плеяду відомих діячів культури і мистецтва, учених і лікарів. Саме таким великим майстром своєї справи є Аза Михайлівна Михайлова.

Професор А. М. Михайлова — одна з найшанованіших жінок-професорів нашого університету, яскравий лектор і чудовий педагог.

У 1955 році вона закінчила з відзнакою лікувальний факультет Одеського медичного інституту ім. М. І. Пирогова і того ж року була зарахована в аспірантуру при кафедрі дитячих інфекційних хвороб. Роки аспірантури минули швидко. Цьому сприяли напружене навчання, робота в інфекційній лікарні біля ліжка хворих на дифтерію, скарлатину, поліомієліт, кір, черевний тиф, правець та інші інфекційні хвороби. За 3 роки молода лікарка набула глибоких теоретичних знань і практичних навичок,

переконалася у своєму покликанні бути корисною для хворих дітей.

Справжнє становлення лікаря-професіонала відбувалося під впливом талановитого вченого й лікаря, професора Леоніда Костянтиновича Коровицького і доцента Наталії Григорівни Гуркуш-Стьопіної. Закінчивши аспірантуру, А. М. Михайлова захистила кандидатську дисертацію на тему «Біоелектрична активність головного мозку при туберкульозному менінгіті». Для 50-х років тема була надзвичайно актуальною, адже в одній тільки Одесі було 3 відділення (на 50 ліжок кожне) для хворих на цю недугу. Метод електроенцефалографії (ЕЕГ) дозволяв об'єктивно оцінити тяжкість перебігу хвороби й ефективність терапії, провести диференційний діагноз із менінгітами іншої етіології та з пухлинами головного мозку, розташованими субтенторіально.

Керівниками кандидатської дисертації були видатний нейрофізіолог зі світовим ім'ям,

академік Пилип Миколайович Серков і завідувач кафедри дитячих інфекцій Н. Г. Гуркуш-Стьопіна. У подальшому асистент кафедри дитячих інфекцій А. М. Михайлова використовувала метод ЕЕГ для оцінки функціонального стану різних відділів головного мозку при грипі, вірусних гепатитах, поліомієліті, кору, скарлатині, ревматизмі та інших захворюваннях, а також для оцінки зрілості структур головного мозку в новонароджених. Матеріали досліджень були опубліковані в багатьох журналах, збірниках, оприлюднені у доповідях на з'їздах педіатрів, інфекціоністів, всесоюзних конференціях з електрофізіології, організатором яких був видатний учений, академік зі світовим ім'ям Петро Кузьмич Анохін.

А. М. Михайлова брала активну участь у локалізації та ліквідації епідемії поліомієліту 1955–1956 років. Разом зі співавторами нею опубліковані праці, присвячені спостереженням за хворими під час епідемії.

З середини 60-х років минулого століття почалася епідемія гепатитів, і А. М. Михайлова розпочала роботу над докторською дисертацією, присвяченою вивченню клініки та патогенезу цієї недуги.

У 1967 році А. М. Михайлову обирають доцентом кафедри інфекційних хвороб. Тут вона працює над докторською дисертацією під керівництвом Л. К. Коровицького. У 1969 році доцента А. М. Михайлову обирають за конкурсом на завідування кафедрою інфекційних хвороб Чернівецького медичного інституту. У 1970 році вона успішно захищає докторську дисертацію, а 1971 року їй присвоюється звання професора.

У Чернівецькому медичному інституті А. М. Михайлова пропрацювала 10 років. Цей період був для неї надзвичайно плідним. Одночасно із завідуванням кафедрою професор А. М. Михайлова виконувала обов'язки обласного інфекціоніста, двічі була обрана депутатом районної Ради, а також членом виконкому районної Ради, головою обласного товариства інфекціоністів, членом Правління Всесоюзного товариства інфекціоністів і членом спеціалізованої вченої ради при Київському НДІ епідеміології та інфекційних хвороб. Лекції й доповіді А. М. Михайлової були присвячені актуальним питанням інфекційної патології і завжди отримували позитивні відгуки.

Професор А. М. Михайлова надавала ургентну допомогу та виїжджала у найвіддаленіші райони Чернівецької області для надання невідкладної допомоги хворим на менінгіти,

менінгококемію, гепатити та інші захворювання.

У 1979 році професора А. М. Михайлову обирають за конкурсом завідувачкою кафедри дитячих інфекцій Одеського медичного інституту. Тут вона працює й досі, продовжуючи активну наукову, педагогічну та лікувальну діяльність. Під її керівництвом співробітники кафедри успішно захищають дисертації. Її обирають депутатом Одеської міської Ради, членом спеціалізованої ради з морської медицини. У 1996 році професору А. М. Михайлової присвоєно звання «Заслужений діяч науки і техніки України».

Вперше в Україні у 1998 році професором А. М. Михайловою у співавторстві з професором С. А. Крамаревим було видано державною мовою підручник «Дитячі інфекційні хвороби». Біографічним товариством Кембриджського університету (Великобританія) професора А. М. Михайлову за її науковий внесок у медицину було обрано «Жінкою 2000 року» та нагороджено грамотою й іменною срібною медаллю. Того ж року А. М. Михайлову було обрано членом Ради Американського біографічного інституту. З нагоди 100-річчя Одеського медичного університету їй було нагороджено медаллю «За сумлінну працю» та медаллю «Ветеран праці».

А. М. Михайлова є автором понад 370 наукових праць, 5 монографій і підручника з дитячих інфекційних хвороб, виданого англійською мовою. Її перу належать розділ «Порушення кардіогемодинаміки при інфекційних захворюваннях» у багатотомному виданні «Ме-

дицина дитинства» та розділ «Стан серцево-судинної системи при інфекційних захворюваннях» у виданні «Кардіологія дитячого віку». Аза Михайлівна є автором патентів на винаходи: «Діагностика субклінічних форм дифтерії», «Спосіб діагностики нейротоксикозу в дітей», «Спосіб вимірювання артеріального тиску в дітей грудного віку», «Спосіб діагностики ступеня тяжкості інфекційного процесу в часто хворіючих дітей», «Спосіб диференційної діагностики грипу, стенозуючого ларинготрахеїту, ангіну, гострого ринофарингіту в часто хворіючих дітей».

З 2000 року А. М. Михайлова — професор кафедри дитячих інфекцій Одеського медуніверситету. Вона продовжує активну творчу діяльність, консультує хворих зі складними випадками, читає лекції для студентів та інтернів, працює з дисертантами, публікує статті в багатьох наукових журналах і збірках, бере участь у з'їздах, конференціях, міжнародних конгресах.

Аза Михайлівна Михайлова — високоосвічена і висококультурна людина. Вона любить музику, літературу, живопис, подорожі. Спілкування з цією чудовою жінкою спонукає до самовдосконалення.

Усе зроблене професором А. М. Михайловою для вітчизняної науки, охорони здоров'я, удосконалення вищої медичної освіти викликає глибоку повагу і шанування колег та учнів.

З приводу Вашого ювілею, дорога Азо Михайлівно, щиро бажаємо Вам міцного здоров'я на довгі роки, щастя, радощів, цікавих подорожей і подальших творчих успіхів!

